

Denna motion kan ses som ett alternativ till motion 1 om man önskar sig en modell baserad på en standardiserad servicekalkyl med användning av det månatliga elpriset på Nordpool. Möjligen kan denna modell kompletteras med en manuell genomgång av resultatet för november och december, för aktuellt år, för att därmed landa närmare noll i resultat.

Då Sverker och jag kommunicerat en del så blir det tydligt för mig att jag inte tillräckligt väl förklarat den modell jag föreslår (och föreslog våren 2023). Därför lägger jag till mera förklarande text i slutet för att förhoppningsvis ge en bättre förståelse för mitt förslag.

Jag har under ca 30 års tid jobbat med produkt och service kalkyler och matematiska modeller som del av min profession. Man blir tyvärr lite miljöskadad vilket gör att jag kanske inte förklarar så noga som jag borde, utan tar mycket för givet.

Modellen ger ett årligt resultat för åren 2018–2022 på +/- 500 000 SEK om vi undantar inverkan av elcertifikat som ju inte längre är signifikanta.

Modellen är uppbyggd enligt principen:

- Grundkostnad per kWh som ska täcka icke volymrelaterade kostnader. Denna kostnad tas alltid ut oavsett priset på Nordpool.
- Tilläggskostnad per kWh given som en procentsats av den del av Nordpools pris som överstiger ett visst tröskelvärde.
- Modellen är kalibrerad på resultat och priser för åren 2018–2022.

De värden som jag modellerat fram är:

- 48 öre per kWh i grundkostnad.
- 45% av Nordpools månadspris som överstiger 64 öre per kWh i tilläggspris.

Exempel för Nordpools pris 60 öre för en månad

- Grundkostnad 48 öre per kWh

Exempel för Nordpool pris 98 öre för en månad.

- Grundkostnad 48 öre per kWh
- Tilläggskostnad $0,45(98-64) = 15,3$ öre per kWh
- Totalt 63,3 öre per kWh

För åren 2018-2022 får jag följande årliga resultat med denna modell.

- 2018 : - 0,38 miljoner SEK.
- 2019 : - 0,18 miljoner SEK.
- 2020 : - 0,55 miljoner SEK.
- 2021 : + 0,21 miljoner SEK.
- 2022 : + 0,28 miljoner SEK.

Modellen är stabil mycket tack vare att vi har ett relativt stabilt medlemsantal under dessa 5 år, vilket har inneburit en motsvarande stabilitet i antalet förbrukade kWh. Under slutet av 2022 hade vi ett stort inflöde av nya medlemmar vilket uppskattningsvis kan leda till en ökning av förbrukningen med ca 15%. Detta skulle eventuellt innebära att gränsvärdena 48 och 64 skulle behöva justeras för att uppnå ett balanserat resultat för 2023.

Modellen ger följande månatliga medlemspriser för 2023 (observera – ej kalibrerad för ökat medlemsantal):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
60,86	56,34	55,48	50,11	48,00	48,00	48,00	48,00	48,00	48,00	56,16	54,83

Då jag endast har tillgång till mina egna förbrukningssiffror för 2023 så har jag jämfört med dessa. Detta skulle gett en fakturering till mig som är 79% av Nordpools pris. Detta ligger väl i linje med det självkostnadspris som jag räknat fram för 2019 (77%) och 2021 (78%). Jag har tidigare nämnt att priset 76 öre ger 113% av Nordpools pris.

Om mitt konsumtionsmönster stämmer med övriga medlemmars så uppskattar jag att detta skulle ge en negativ resultatpåverkan på ca 5 miljoner SEK, men som jag nämnde ovan så är det troligt att viss justering av modellvärdena behöver göras baserat på att medlemsantalet ökat. Då jag har svårt att tro att resultatet har tillåtit nå plus 5 miljoner SEK för 2023 så måste vissa justeringar övervägas. Det kan också vara så att mitt konsumtionsmönster inte alls är jämförbart med övriga medlemmars då jag bor i ett mildare område än de flesta medlemmar. Hur modellen slår för 2023 kan lätt undersökas av någon som har tillgång till siffrorna för 2023.

Tillagd text:

Som jag nämnde ovan är mitt förslag en standardiserad servicekalkyl som har som målsättning att leverera en standardkostnad, solidariskt till alla medlemmar, som ger ett ekonomiskt resultat för året så nära noll som möjligt.

Sverkers och min modell bygger på samma princip i grunden. Det finns en relativt fast kostnad som ska betalas av en viss levererad volym.

Min modell använder medlemmarnas förbrukning som volym, medan Sverkers använder budgeterad produktion. Om man vill använda budgeterad produktion är det min åsikt att man ska ta medelvärdet de senaste 5 åren, vilket i så fall är 29,7 GWh. Skälet till att jag vill använda medlemmarnas förbrukning är att jag ser det som bästa sättet att garantera ekonomin i en situation där Nordpools priser är låga i förhållande till vår standardkostnad.

Jag kallar denna kostnad för Grundkostnad.

Ytterligare en skillnad är att jag har använt medlemmarnas faktiska förbrukning då det inte verkar vara så att alla sålda andelar konsumeras. Tittar man på åren 2018–2021, som har en relativt lugn medlemsutveckling, ligger förbrukningen på ca 95% av sålda andelar.

Båda modellerna har ungefär samma kostnader som ingår i den fasta kalkylen. Skillnaden är att jag har räknat Balanskostnader, El för drift och Kvotplikt elcertifikat till den volymsrelaterade delen (d.v.s. beroende av förbrukad/producerad volym). Detta är ingen stor skillnad och här vet Sverker mycket bättre än jag vilka kostnader som borde vara i vilken hög.

Som kostnadsbas har jag använt aktuell kostnad för 2022 vilket verkar vara ca 1,2 miljoner SEK lägre än budget.

Grundkostnaden räknas fram genom att dividera summa fasta kostnader med förbrukningen i KWh.

Resten av kostnaderna (som inte ingår i grundkostnad) är i huvudsak överskottsproduktion och underskottsproduktion. Dessa kostnader och intäkter styrs huvudsakligen av överproduktionen (produktion vindel i förhållande till förbrukning) och det aktuella timbaserade Nordpool priset. Detta är skälet till att jag valt Nordpools månadsbaserade pris för att modellera påverkan på resultatet för den rörliga delen av kostnaderna. Detta innebär att det fakturerade priset kan räknas fram så snart det månadsbaserade priset är känt (näst sista dagen i månaden). Jag kallar detta för Tilläggskostnad.

Dessutom tror jag att ett fakturerat pris som är större än grundkostnaden för vissa månader skulle öka medvetenheten bland medlemmarna att det faktiskt spelar roll när på året man konsumerar sin el. Tittar vi på 2023 så har vårt fakturerade pris på 76 öre överstigit Nordpools pris för april till oktober.

Som jag tidigare nämnt har mina fakturor för 2023 totalt sett överstigit Nordpools pris med 13%. Detta ger inte automatiskt ett lägre pris med alternativ leverantör. Om jag dock lät min värmepump jobba efter Nordpools timbaserade prislista tror jag om att min totala kostnad för 2023 skulle kunnat vara lägre med alternativ leverantör. Allt detta säger jag bara för att det är viktigt vilka fakturerade priser som används för att våra medlemmar ska känna sig tillfreds med investeringen de har gjort.

Det är ju också så att priset på Nordpool påverkas väldigt mycket av vindkraften. När det blåser mycket har vi normalt överproduktion och priset är lågt. När det blåser lite har vi oftare underproduktion och priserna är höga. Vad jag sett i siffrorna är att det i princip krävs ca 30% överproduktion för viss månad för att balansera resultatet för över och under produktion.

Tittar vi på siffrorna för 2022 så hade vi en överproduktion på 26% för hela året. Dessa 26% gav en total negativ balans på 5,8 miljoner SEK (summan av överskottsproduktion SEK och underskottsproduktion SEK). Detta mycket stora underskott berodde främst på att överproduktionen var negativ för ett par månader med mycket högt Nordpool pris. Sådana balanser kan bara hanteras med ett fakturerat pris som är beroende av Nordpool priset för viss månad. Hade fakturerade priset 76 öre, som gäller för 2023, gällt för 2022 så hade vi fortfarande haft ett negativt resultat på 2 miljoner SEK. Jag anser att detta belyser behovet av att ha ett variabelt pris per månad som jämnar till de största variationerna.

Tittar man sedan på normala vindförhållanden så blåser det normalt mest mellan oktober och mars. Vi har normalt ca 60% av vår produktion under denna tid. Detta är normalt den tid då Nordpools priser är som högst. Tyvärr har vi ca 70% av vår förbrukning under denna tid. Tittar man på justerat resultat (jag använder ett justerat resultat som distribuerar kostnaderna enligt modellen med grundgrundkostnad) per månad så inträffar i stort sett alla månader med negativt resultat under dessa månader.

Om man nu försöker kika i kristallkulan för 2023 (snart har vi ju resultatet) så ser jag dessa viktiga påverkansfaktorer jämfört med 2022:

- Ett relativt sett lugnare läge på elprismarknaden, vilket inte ger lika drastiska svängningar för vissa månader.
- Ett ökat medlemsantal som ger påverkan både på medlemsintäkterna och den relativa överproduktionen.

Följande punkter kan vara relevanta när det gäller en framtida analys av 2023 års resultat:

- 2022 hade ett slutligt resultat av – 10,1 miljoner SEK.
- Fakturerade priset dubblerades 2023 från 38 öre per kWh till 76 öre per kWh. Detta ger en resultat påverkan av + 8,1 miljoner SEK.
- Om vi antar att sålda andelar i slutet av 2022 var grunden för förbrukningen 2023 samt att vi använder faktorn 0,95 enligt genomsnittet för året 2018-2020 får vi en förväntad förbrukning av 24,2 GWh. Detta ger en ökning av medlemsintäkterna med 2,2 miljoner SEK.
- Nordpools priser har varit mycket lugnare under 2023. Framför allt under december månad borde detta lett till en förbättring av kostnaden för underskottsproduktion med ca 3 miljoner SEK.
- Överproduktionen var 26% 2022. Med ovanstående antagande sjunker den till 16% för 2023. Detta kan ge en negativ resultatpåverkan av ca 2 till 4 miljoner SEK. Denna siffra påverkas mycket av den verkliga överproduktionen och Nordpools priser. Om Nordpools priser är nära eller över vårt 76 öre så kommer ökade medlemsintäkter inte att betala för den ökade underskottsproduktion som uppstår.
- Detta skulle ge ett totalt resultat för 2023 på $-10,1 + 8,1 + 2,2 + 3 - (2 \text{ till } 4) = -0,8$ miljoner SEK till + 1,2 miljoner SEK

Nedan har jag kopierat in en jämförelse mellan fakturerat pris 2023 och nordpools SE3 pris för 2022 och 2023.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Nordpool SE3 öre per månad 2023	92,58	82,54	80,62	68,70	39,02	53,06	37,65	36,96	24,32	33,06	82,13	79,18
Fakturerat pris öre per månad	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00
Relativt Nordpool SE3	82%	92%	94%	111%	195%	143%	202%	206%	312%	230%	93%	96%
Nordpool SE3 öre per månad 2022	104,33	77,48	130,33	89,20	102,86	126,31	86,61	223,05	228,63	80,65	130,88	269,02
Relativt Nordpool SE3	73%	98%	58%	85%	74%	60%	88%	34%	33%	94%	58%	28%

Jag har markerat de månader som normalt riskerar att få en negativ balans av över- och under-skottsproduktion. Vad vi kan se är att fakturerat pris ligger väldigt nära Nordpools för 2023 varför vi inte får en större resultatpåverkan dessa månader. För 2022 ser vi en helt annan situation för framför allt november och december. Skulle Nordpools priser ha repeterat sig 2023 skulle vi sett ett kraftigt negativt resultat även för 2023. Jag anser att detta talar kraftigt för att ha en möjlig rörlig komponent i det fakturerade priset.

I en framtid kan man överväga att omfamna timbaserat pris om tillräckligt många medlemmar efterfrågar det, baserat på att de har möjlighet att styra sin konsumtion till "billiga" timmar. Tills dess är det min fasta övertygelse att föreningen skall ha ett pris per månad (eller år) som är lika för alla medlemmar.